

EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGA

MÁSODIK SEKCIÓ

CSÁSZY kontra MAGYARORSZÁG ÜGY

(14447/11. sz. kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2014. október 21.

Ezen ítélet az Egyezmény 44. cikkének 2. bekezdésében foglalt körülmények beálltával válik véglegessé. Szerkesztői változtatás alá eshet.

CSÁSZY kontra MAGYARORSZÁG ÍTÉLET

A Császy kontra Magyarország ügyben

az Emberi Jogok Európai Bírósága (Második Szekció) Kamaraként tartott ülésén, melynek tagjai voltak:

Guido Raimondi, *Elnök*,

Işıl Karakaş,

András Sajó,

Nebojša Vučinić,

Helen Keller,

Egidijus Kūris

Jon Fridrik Kjølbro, *bírák*,

és Stanley Naismith, *Szekció Hivatalvezető*,

2014. szeptember 16-i zárt ülésén lefolytatott tanácskozását követően

az azon időpontban elfogadott alábbi ítéletet hozza:

ELJÁRÁS

1. Az ügy alapja egy, a Magyar Köztársaság ellen benyújtott kérelem (14447/11. sz.), amelyet az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény („az Egyezmény”) 34. cikke alapján egy magyar állampolgár, Császy Zsolt Béla („a kérelmező”) 2011. február 28-án terjesztett a Bíróság elé.

2. A kérelmezőt Győző G., Budapesten praktizáló ügyvéd képviselte. A Magyar Kormányt („a Kormány”) Tallódi Z. kormányképviselő képviselte a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumból.

3. A kérelmező azt állította, hogy az őt őrizetbe vevő hatóságok azzal, hogy megtagadták a kérését, hogy egy közeli hozzátartozójának temetésére eltávozhasson, megsértették az Egyezmény 8. cikkében foglalt, a családi élet tiszteletben tartásához fűződő jogát.

4. 2013. szeptember 6-án a kérelem közlésre került a Kormány felé.

A TÉNYEK

I. AZ ÜGY KÖRÜLMÉNYEI

5. A kérelmező 1965-ben született és Budapesten él.

6. A kérelmezőt 2010. augusztus 31-én 08:04 perckor tartóztatták le az otthonában és házkutatást végeztek nála, amelynek 11 óra 12 perckor lett vége.

Ezalatt a kérelmező szólt a rendőröknek, hogy még aznap egy temetésre kell mennie. Állítása szerint ezt a kérelmét „nem hivatalosan” azonnal elutasították. A Kormány tagadta ezt az állítást.

7. A házkutatás befejezését követően a kérelmezőt előállították a Központi Nyomozó Főügyészség hivatali helyiségébe, amely az adott temetőtől hét kilométer távolságban található.

8. Délután 13:35 perctől a kérelmezőt gyanúsítottként hallgatták ki sikkasztás bűncselekményének kísérlete miatt. Az eljárás kezdetén a kérelmező hivatalos formában kérte a hatóságokat, hogy elmelessen mostohaanyja temetésére, amelyre aznap került sor 14:15 perces kezdéssel. A kérelmet a hatóságok azzal az indokkal utasították el, hogy a

CSÁSZY kontra MAGYARORSZÁG ÍTÉLET

kérelem engedélyezése összeegyeztethetetlen a letartóztatás céljával. A kihallgatás 14:29 perckor ért véget.

9. A kérelmező ekkor panaszt nyújtott be a főügyészhez. A hivatal 2010. szeptember 10-én elutasította a panaszt, kiemelve, hogy a vonatkozó jogszabály letartóztatás esetén - ellentétben az előzetes letartóztatás szabályaival - nem teszi lehetővé a temetésre való eltávozást, amely alapján a kérelem elutasítása törvényes volt.

A JOG

I. AZ EGYEZMÉNY 8. CIKKÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

10. A kérelmező azt állította, hogy azzal, hogy megtagadták tőle, hogy részt vehessen a temetésen, az Egyezmény 8. cikkébe ütközően megsértették a családi élet tiszteletben tartásához fűződő jogát. Az Egyezmény 8. cikke kimondja, hogy:

1. „Mindenkinek joga van arra, hogy magán- és családi életét, lakását és levelezését tiszteletben tartsák.

2. E jog gyakorlásába hatóság csak a törvényben meghatározott, olyan esetekben avatkozhat be, amikor az egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság, a közbiztonság vagy az ország gazdasági jóléte érdekében, zavargás vagy bűncselekmény megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, avagy mások jogainak és szabadságainak védelme érdekében szükséges."

11. A Kormány vitatta a panaszt.

A. Elfogadhatóság

12. A Bíróság megjegyzi, hogy a kérelem nem nyilvánvalóan megalapozatlan az Egyezmény 35. cikkének 3. bekezdés (a) pontja szerinti értelemben. Továbbá megjegyzi, hogy semmilyen más alapon sem elfogadhatatlan. Ezért elfogadhatónak kell nyilvánítani.

B. Érdem

13. A Kormány véleménye szerint a - zavargás és bűncselekmények megelőzésének céljából alkalmazott - korlátozás jogszerű volt és arányos, mivel a rendőrségi letartóztatás természetéből adódóan összeegyeztethetetlen lett volna azzal, hogy a kérelmező szabadon eltávozhasson, például egy temetésre.

14. A kérelmező vitatta ezt az álláspontot, és rámutatott, hogy a Kormány nem adott arra magyarázatot, hogy mit jelent az tulajdonképpen, hogy a „kérelem engedélyezése összeegyeztethetetlen lett volna a letartóztatás céljával”. Érvelése szerint a korlátozás aránytalan volt; és elfogadható és arányos megoldás lett volna, ha rendőri kísérettel részt vehetett volna a temetésen. Ez lett volna a hatóságok pozitív kötelességének minimuma az adott körülmények között.

15. A Bíróság megismétli, hogy a magán- és családi életbe történő minden beavatkozás az Egyezmény 8. cikkének megsértését jelenti, kivéve, ha „törvényben meghatározott”, a 2. bekezdésben foglalt „egy demokratikus társadalomban szükséges” jogszerű cél vagy célok elérése érdekében történik.

16. A szükségesség feltételként történő meghatározása mögötti szándék arra irányul, hogy a beavatkozásnak sürgető társadalmi szükségleten kell alapulnia, és arányban kell

CSÁSZY kontra MAGYARORSZÁG ÍTÉLET

állnia az elérni kívánt jogi célokkal. Annak eldöntésekor, hogy egy beavatkozás „szükséges volt-e egy demokratikus társadalomban”, a Bíróságnak figyelembe kell vennie, hogy a szerződő államok ebben a tekintetben mérlegelési jogkörrel rendelkeznek. Továbbá, a Bíróság nem korlátozhatja magát arra, hogy kizárólag a megtámadott tényeket vizsgálja meg, hanem egy objektív mércét kell alkalmaznia és a tényeket az ügy egészének a fényében kell megvizsgálnia (ld. egyéb hatóságok esetében, *Matter v. Slovakia*, no. 31534/96, § 66, 5 July 1999, unreported).

17. Jelen esetben a felek között nem állt fenn vita a tekinteten, hogy az intézkedés jogszerű volt-e, és a Bíróság sem talált rá okot, hogy ebben a kérdésben eltérően foglaljon állást. Továbbá bizonyos, hogy az intézkedést bűncselekmény megelőzésének jogszerű céljából alkalmazták a hatóságok. Afelől azonban meg kell bizonyosodni, hogy az egy demokratikus társadalomban szükséges volt-e.

18. A Bíróság kiemeli, hogy még ha egy őrizetben levő személyt a helyzete természetéből adódóan korlátozni is kell jogaiban és szabadságaiban, ezeknek a korlátozásoknak mindenképpen igazolhatóaknak kell lenniük abból a szempontból, miszerint egy demokratikus társadalomban szükségesek. Az Állam kötelezettsége, hogy igazolja ezen szükségesség fennállását, tehát, hogy a nyomós társadalmi szükséglet meglétét igazolja (*Płoski v. Poland*, no. 26761/95, § 35, 12 November 2002).

19. A jelen esetben a Bíróság megállapítja, hogy a kérelmező mostohaanyjának temetése egybeesett a kérelmező letartóztatásával és kihallgatásával. A kérelmezőnek nyilvánvalóan nem lehetett tudomása az események efféle alakulásáról, és ezért nem volt elvárható tőle az, hogy alternatív intézkedéseket tegyen. Tekintettel arra, hogy a kérelmező elleni eljárás még csak abban a szakaszban járt, hogy a kérelmezővel szemben akkor kezdtek el kényszerítő intézkedéseket alkalmazni, a Bíróság úgy véli, hogy a kérelmének az engedélyezése, miszerint az éppen akkor előállított kérelmező rendőri kísérettel vehessen részt a temetésen, adott körülmények között nem lett volna ésszerűtlen. A Bíróság ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy annak ellenére, hogy a hatóságok részére egy ilyen kíséret előkészítésére meglehetősen rövid idő állt rendelkezésre, a kihallgatás helyszíne és a temető közötti kis távolság lehetővé tette volna e feladat teljesítését. Azt is érdemes megjegyezni, hogy a főügyési indoklás (ld. 9. bekezdés fent) szerint kizárólag a bűncselekmény elkövetésének alapos gyanúja miatt előzetes letartóztatásban lévő személyek jogosultak bírói engedély alapján ilyen jellegű eltávozásra, a letartóztatottak - akiknek az ügye még ilyen kezdeti státuszban van - nem jogosultak rá.

20. Jelen esetben a Bíróság nem tehet mást, minthogy megállapítsa, hogy a hatóságok nem törekedtek a nyomozáshoz és a kérelmező családi életéhez fűződő, egymással szemben álló érdekei közötti egyensúly megtalálására. Ezzel szemben egy olyan érvelésre támaszkodtak, hogy kérelem nem volt összeegyeztethető a letartóztatás céljával, amely a Bíróság véleménye szerint nem ad elég felvilágosítást arra vonatkozóan, hogy a kérelmező kérelmét miért utasították el.

21. A Bíróság megismétli, hogy az Egyezmény 8. cikke nem biztosít feltétlen jogot az őrizetben levő személyeknek arra, hogy hozzátartozójuk temetésére kimehessenek. Ezt a hazai hatóságok az ügy érdekének a tekintetében dönthetik el. A vizsgálat során a megtámadott intézkedést a kérelmező Egyezményben foglalt jogainak fényében kell mérlegelni, figyelembe véve a szerződő állam e körben és a bűnüldözés eszközeinek meghatározása körében fennálló mérlegelési jogkörét (ld. *Płoski*, fent hivatkozott, § 38).

22. A Bíróság megállapítja, hogy a jelen ügy körülményei között, még az Államot megillető mérlegelési jogkörre való tekintettel is, a kérelmező kérelmének - hogy mostohaanyja temetésére elmehessen - a megtagadása „nem volt szükséges egy

CSÁSZY kontra MAGYARORSZÁG ÍTÉLET

demokratikus társadalomban", mivel nem kötődött nyomós társadalmi szükséglethez és nem állt arányban az elérni kívánt jogszerű céllal. Ezért az Egyezmény 8. cikkét megsértették.

II. AZ EGYEZMÉNY TOVÁBBI ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

23. A kérelmező azt is sérelmezte továbbá, hogy az a tény, hogy a főügyészhez benyújtott panaszát a temetés után tíz nappal bírálták el, az Egyezménynek a 8. cikkével együtt olvasott 13. cikkébe ütközően hatékony jogorvoslat hiányának minősül.

24. A Bíróság megjegyzi, hogy a főügyész a kérelmező panaszának érdemében, indoklással ellátott döntést hozott. Nincs arra utaló jel, hogy amennyiben nem ilyen rendkívül rövid idő áll volna rendelkezésre, a jelen jogorvoslat nem lett volna hatékony jelen ügyben.

Ebből következően a kérelemnek ez a része nyilvánvalóan alaptalan az Egyezmény 35. cikke 3. bekezdésének a) pontja szerinti értelemben, s ezt a részt az Egyezmény 35. cikkének 4. bekezdése alapján el kell utasítani.

III. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

25. Az Egyezmény 41. Cikke kimondja:

“Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság – szükség esetén – igazságos elégtételt ítél meg a sértett félnek.”

A. Károk

26. A kérelmező összesen 5.000 euró (EUR) nem vagyoni kártérítést követelt.

27. A Kormány vitatta az igényt.

28. A Bíróság úgy ítéli meg, hogy a kérelmező némely fokú nem vagyoni kárt elszenvedett, ezért méltányossági alapon részére megítél 3.000 EUR kártérítést.

B. Költségek és kiadások

29. A kérelmező további 1.600 EUR összeget követelt a Bíróság előtt felmerült költségek és kiadások megtérítésére. Ez az összeg megfelel az ügyvédje által számlázandó, 100 EUR + ÁFA óradíjért végzett, 16 órányi jogi munka díjának.

30. A Kormány vitatta az igényt.

31. A Bíróság esetjoga alapján a kérelmezők a költségekre és kiadásokra annyiban jogosultak, amennyiben azok ténylegesen és szükségszerűen felmerültek és összecszerúségükben ésszerűek. Jelen esetben a Bíróságnál lévő iratok és a fenti feltételek alapján a Bíróság indokoltnak tartja a kérelmező részére a teljes összeg megítélését.

C. Késedelmi kamat

32. A Bíróság úgy találja megfelelőnek, hogy a késedelmi kamatnak az Európai Központi Bank marginális kölcsönkamatán kell alapulnia, s ahhoz további három százalékpontot kell hozzáadni.

CSÁSZY kontra MAGYARORSZÁG ÍTÉLET

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. Az Egyezmény 8. cikkével kapcsolatos panaszt elfogadhatónak, a kérelem többi részét elfogadhatatlannak *nyilvánítja*;
2. *Megállapítja*, hogy az Egyezmény 8. cikkét megsértették;
3. *Megállapítja*:
 - (a) hogy az alperes Állam attól az időponttól számított három hónapon belül, amikor az ítélet az Egyezmény 44. cikkének 2. bekezdése szerint véglegessé válik, az alperes Állam nemzeti valutájában a teljesítéskori átváltási árfolyam alkalmazásával a következő összegeket köteles a kérelmező részére megfizetni:
 - (i) nem vagyoni kár tekintetében 3.000 EUR-ot (háromezer eurót), továbbá az ezen összeget terhelő adók összegét;
 - (ii) a kérelmező számára költségek és kiadások tekintetében együttesen 1.600 EUR-ot (ezerhatszáz eurót), továbbá az ezen összeget terhelő adók összegét;
 - (b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a teljesítés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális kamatlábát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összegek után;
4. A kérelmező igazságos elégtétellel kapcsolatos további igényét elutasítja.

Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2014. október 21-én, a Bíróság Eljárási Szabályzata 77.§ 2. és 3. bekezdésének megfelelően.

Stanley Naismith
Szekció Hivatalvezető

Guido Raimondi
Elnök